

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز شنبه ۱۵ دی ماه ۱۳۴۲

فهرست مطالب:

- ۱) تصویب صورت مجلس.
- ۲) بیانات قبل از دستور آقای پروین - بانوشوکت ملکجهانبانی.
- ۳) معرفی آقای دکتر محمدعلی مسعودانصاری بمعاونت وزارت امور خارجه بوسیله آقای وزیر خارجه.
- ۴) تقدیم شش فقره لایحه تصویب نامه ای وهفت فقره موافقت نامه وسیله آقای وزیر امور خارجه.
- ۵) تقدیم سی و چهار لایحه تصویب نامه ای وسیله آقای وزیر کشاورزی.
- ۶) تقدیم لایحه ایجاد کارخانه سم سازی بقصد یک فوریت بوسیله آقای وزیر کشاورزی.
- ۷) تقدیم ۱۴ فقره لایحه تصویب نامه ای بوسیله آقای دکتر خوشبین وزیر مشاور.
- ۸) تقدیم دو فقره لایحه تصویب نامه ای بوسیله آقای وزیر کشور.
- ۹) تقدیم لایحه شهرداریها و انجمن شهر بقید یک فوریت بوسیله آقای وزیر کشور.
- ۱۰) معرفی آقای بشیر فرهمند بمعاونت وزارت دادگستری بوسیله آقای وزیر دادگستری.
- ۱۱) تقدیم یک فقره لایحه تصویب نامه ای بوسیله آقای وزیر دادگستری.
- ۱۲) طرح سؤال آقای موسوی کبیری راجع به راه پشت کوه و جواب آقای معاون وزارت راه.
- ۱۳) تقدیم چهار فقره لایحه تصویب نامه ای بوسیله آقای معاون وزارت راه.
- ۱۴) سؤال آقای مهندس صدقیانی راجع باراضی دم بیستون و جواب آقای وزیر فرهنگ.
- ۱۵) ختم جلسه بعنوان تنفس.

مجلس در ساعت نهم و پنجاه دقیقه صبح بریاست آقای مهندس عبدالله ریاضی تشکیل گردید.

۱- تصویب صورت مجلس

- رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود.
(شرح زیر قرائت شد)
- غائبین با اجازه - آقایان: فیصلی - ایلخان - شفیع پور کرمانی - بختیار بختیارها - دکتر حکیم شوشتری - دکتر غنی - دکتر جعفری - ملکزاده آملی - یغمائی کیهان - مهرزاد - معتمدی - پاینده - دکتر
- امامی خوئی - ادیب سمعی - امیر احمدی - مهندس انصاری - بالاخانلو - ساکینیان - دکتر رضائی - رامبد - دیهم - صائب - فولادوند - دکتر قراکزلو - کلانتر هرمزی - محسنی مهر - دکتر مصباحزاده - دکتر موثقی - بانو ابتهاج سمعی - دکتر دولتشاهی
- رئیس - راجع بصورت جلسه قبلا اگر نظری هست فرمائید (اظهاری نشد) صورت جلسه قبل تصویب میشود.

عین مذاکرات مشروح بیست و پنجمین جلسه از دوره بیست و یکم قانونگذاری - اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

آقای دیبیم - نامدهائی از فرهنگیان و کارمندان ادارات آذربایجان و همچنین نامه هائی از کارمندان آتش نشانی تبریز و کارمندان وزارت دارائی رسیده که تقدیم مقام ریاست میکنم

رئیس - آقای پدر صالحیان - نامه ای از طرف طلاب علوم دینی سندج و کارمندان دون پایه ثبت احوال سقز و همچنین نامه های دیگری است که تقدیم مقام ریاست میکنم

رئیس - آقای تبریزی - نامه ایست از یکی از کشتکاران دختانیات شاهین دژ و چند فقره نامه دیگر تقدیم مقام ریاست میکنم

رئیس - آقای مرادی - چند فقره نامه رسیده است تقدیم میکنم

رئیس - آقای کبیری - نامه ایست از طرف جمعیت شیر و خورشید سرخ و وجود در تعقیب تقاضای قبلی بضمیمه نامه های دیگری که رسیده است تقدیم مقام ریاست میکنم

رئیس - آقای کبیراد البرزی - تلگرافی است از سی نفر کارگران اخراجی شرکت نفت مسجد سلیمان رسیده که هشتادروز است در تهران سرگردان هستند تقدیم مقام ریاست میکنم

رئیس - آقای مجید موسوی - چند فقره شکایت راجع به لایحه استخدام و نامه ای هم از جمعیت شیر و خورشید سرخ و وجود رسیده که تقدیم مقام ریاست میکنم

رئیس - خانم دولتشاهی - بانو کمر دولتشاهی - یک فقره شکایت است که زن یکی از کارگران کارخانه ذابنده رود فرستاده تقدیم مقام ریاست میشود

پروین - بنام خداوند بخشنده مهربان ، بسیار خوشوقتم که فرصت کوتاهی بدست آمد که مختصری خدمت آقایان عرض کنم آنچه در پشت این ترتیب گرفته میشود امیدوارم که باصطلاح لقلقه لسان نباشد و بآن ترتیب اثر کافی و کاملی داده شود (انشاء الله) همچنانکه آقایان

محترم و همقطاران عزیز که سابقاً در پشت این ترتیب بیاناتی فرموده اند ، سؤالاتی کرده اند و جوابهایی شنیده اند امیدوارم که نتایج مطلوب برسیده باشند باینکه بر سندر چند جلسه قبل اینجا راجع بتحول راجع بنهصت راجع بانقلاب سفیدی که اکنون در مملکت ما جاری است از

طرف نماینده محترم جناب آقای سرتیب پوریان بسیار ذی قیمتی بهممل آمد (صحیح است) ایشان توضیح دادند که بفرموده اعلیحضرت شاهنشاه عظیم الشان ما اکنون مملکت ما یک قرن بجلو پرتاب شده است و این مطلب یک حقیقتی است ، ما هر جا قدم میگذاریم می بینیم ، میشنویم

می خوانیم که مملکت ما روبه تحول بزرگی است ما که اینجا جمع شده ایم و نشستیم نماینده ملت هستیم که این تحول را قدم برداشته است (صحیح است) پرچم این تحول و انقلاب بردوش شاهنشاه عظیم الشان ماست (صحیح است)

ما هم قدمهای محکمی در پی همین تحول بایستی برداریم تا بخواست خداوند بنتایج کافی و کاملی برسیم و خدای بخواسه آتظوری که نماینده محترم بیان فرمودند در هنگام شکفتگی این گل قیل از اینکه بشمر برسد خدای نخواسته برک ریزان نشود ، زیرا که این انقلاب این تحول ارزش بزرگی دارد ، همچنانکه در ابتدای مشروطیت غیرتمندان و وطن خواهان و آزادی طلبان قدمهای محکمی گذاشتند و همین دستگاه و همین چارگاه همین سالتی که ما با آرامی امروز اینجا می نشینیم و قیام و قعود می کنیم

اینچنین سهولت بدست نامده است جانفشانیها کرده اند تا وقتی که ما توانستیم امروز اینجا به آرامی بنشینیم و به آزادی بگوئیم و امیدوارم این مجلس که اکنون قدمهای اولیه را بر میدارد بنتایج بسیار بزرگ و مطلوبی برسد (انشاء الله) این مقدمه کوچکی که عرض کردم برای اینست که آن چیزی که گفته میشود در پشت این ترتیب و برای آن ارزش بیشتری قائل بشویم اخیراً در چندی قبل

در بسیاری از جراید و در بسیاری از مجلات که بسیار ذی قیمت هم هستند و بنده میخوانم راجع باین مجلس بحث میکنند باینجا نگاه میکنند یکی از مجلات بسیار ذی قیمت که گاهی بدون رنوش مینویسد و اخیراً کارخانه تمد مالی را در صفحات خودش نشان میدهد و بنده بآن مجله بسیار اعتقاد دارم و بسیار صریح و مستدل هم مینویسد نسبت باین مجلس اشاره کرده و مقایسه ای با مجالس گذشته کرده که بنده گمان میکنم خیلی از تجالی و خیلی خلاصه اشاره کرده این مجلس هنوز قدمی برنداشته است این اول کار است امیدوارم این مجلس بتواند خدمت بسیار شایسته ای نسبت بهمین تحول انجام بدهد . ما بمجلس های گذشته کمال احترام را داریم همچنانکه جناب آقای رامبد در پشت همین ترتیب یک روزی بیان کردند البته بوکلای گذشته به افرادی که در این مجلس می نشستند خیلی احترام داریم در میان آنها افرادی بودند که خدمات شایسته ای کردند باین راه ما اقرار داریم اما امیدوارم که ما هم اینجا بتوانیم خدمات شایسته تری متناسب با این تحول و با همین نهضت انجام بدهیم (انشاء الله) چند فقره شکایت و در دلهائی رسیده است که بنده باز کر این مقدمه برای اینکه آنها تأثیر بیشتری داشته باشند در باره هر یک توضیحات کوچکی می دهم و خدمت ریاست مجلس تقدیم می کنم و امیدوارم که مورد تحقیق و رسیدگی و اخذ نتیجه واقع بشود یکی راجع به گندم و خرید غله است در ولایات بخصوص در ارواک

اینکه عرض می کنم بخصوص برای اینست که در این باره چند فقره شکایت به بنده نوشته اند و آن اینست که مقداری غله الان در آن حوزه موجود است و خریدار متفرقه ندارد اداره تثبیت نرخ غله که اسم این اداره از قدیم اداره تثبیت نرخ غله بود ولی بتدریج گویا تقلیل نرخ غله یا تخفیف یا تخریب نرخ غله یا تفریط غله نمیدانم کدام را بگویم (مصطفوی نائینی - در حال از باب تفهیل است) در اینجا

نمیدانم کدام اسم را بگویم که تثبیت است یا تقلیل است یا تخفیف است اما بنظر من تفریط غله بهتر باشد و خوب است که اسم او را هم متناسب با جریانش تغییر بدهند زیرا که مقداری محصول غله در دست مردم هست و او را با همان تثبیت با همان مقدار و با همان نرخ می که داشته اند نمی خرند و در دست مردم مانده است و در مقابل این محصول داخلی

که در دست مردم مانده است از خارج مقدار زیادی گندم وارد می کنند روزی در پشت این ترتیب این ترتیب از آقای ملک زاده نمیدانم حضور دارند یا خیر اینجا فرمودند که هشتاد هزار تن برنج در آمل و مازندران موجود است و خریدار ندارد و زارعین هم آنجا ضرر می کنند اینجا تذکر دادند نمیدانم ترتیب اثر داده شد یا خیر اینک عرض کردم گفته های پشت این ترتیب خدای بخواسه لقلقه لسان نباشد و به آن ترتیب اثر داده شود برای همین است که نمیدانم اظهار آن آقا مورد توجه واقع شد برای ۸۰ هزار تن برنج یا خیر و برای ۸۰ هزار تن برنج فکری شد یا خیر ؟ حالا آقایان دیگر در قسمتهای ولایات دیگر نمیدانم این گرفتاری را دارند یا خیر محصولات ما که خریدار ندارد در مقابل اجناسی که ما در داخله داریم متأسفانه از خارج وارد می کنند بعضی همانها را وارد می کنند بنده در ارواک دیدم که نخود و لوبیا از خارج وارد کرده اند خود اسپانیا نخود لبنان حالا کار نداریم که میوه جات مثل انیسب لبنان را می آورند یا برتقال از خارج وارد می کنند در صورتیکه برتقالهای داخله را باید بیشتر تشویق کرد اما موضوع غله موضوعی است که امروز یکی از مواردی که در نهضت ملی گنجانده شده و در مورد نظر هست اینست که اصول کشاورزی باید ترقی کند سطح کشاورزی باید بالا برود و زارع از محصول خود منتفع بشود در حالی که اکنون برعکس این جلوه گر است ما می بینیم که محصول داخله را نمی خرند و آنرا ترویج نمی کنند اما محصول مشابه را از خارج وارد می کنند

چند روز پیش از این یک نفر از مأمورین بهداری ارواک به بنده گزارش داد که مقداری کبسه های آرد آمریکائی آورده اند اینها کسرم زده است و ایشان رفته است آن کبسه ها را از نظر بهداری در انبار توقیف کرده است ولیکن بعد ما مراجع مربوطه با شهرداری یا شهرداری نمیدانم رفتند آن مهرها را برداشته اند و همان کبسه هایی که در میان آنها کرم بوده است و از نظر بهداشتی و اصولی مورد نداشته است آنها را به خیابانها داده اند نان کرده اند و به گلوی مردم فرو کرده اند در حالی که گندمهای مرغوب محصول داخلی خودمان در انبارها انباشته شده و خریدار ندارد بنده گمان می کنم اگر باین موضوع توجه کافی بشود از دو مورد بسیار مفید است یکی اینکه از دربار محصول و تشویق زارع بعمل می آید که

در دست مردم مانده است و در مقابل این محصول داخلی

در دست مردم مانده است و در مقابل این محصول داخلی

در دست مردم مانده است و در مقابل این محصول داخلی

البته این منظور اصلی است برای طرفداری و حمایت از زارع و شرط اول حمایت این است که از زارع محصول را بخرند، مگر اینم در سایر جاها تثبیت نرخ برای محصول نه نحوی است که وقتی لازم ندارند معذک از دست زارع میخردند برای اینکه تشویق بشوند برای اینکه کشاورز بتواند معیشت خودش را راه ببرد اما اینها متأسفانه گویا به این موضوع توجه کافی و کامل ندارند، دیگر آنکه از برای محصولات خارجی و این اجناس که به مملکت ما وارد می شود لابد ما پول می دهیم اگر بخشود هم باشد بقرار معلوم کرایه آن را می پردازیم بعضی وقتها وقتی حساب کردند و کرایه آن اجناس را که وارد می شود محاسبه کردند شاید همان کرایه مساوی با قیمتی باشد که ما محصول داخلی را میتوانیم بدست آوریم این موضوع بعقیده بنده خیلی قابل توجه است و تقاضا میکنم مورد رسیدگی واقع شود. راجع به تقسیمات کشوری که چند روز پیش اینجا مورد مذاکره بود بنده چند نامه دارم که تقدیم مقام ریاست محترم می کنم ملاحظه بفرمائید این تقسیمات کشوری چقدر بیفایده بوده است بنده يك مطالعاتی در این موضوع دارم ولی يك نکته ای که از همه مهمتر است لازم است که جلوتر بر عرض برسانم حالا کار ندارم که تقسیمات کشوری مطابق وضعیت جغرافیایی و مطابق احتیاجات محلی نبوده است این يك چیز مسلمی است برای اینکه هوایک از ماها در حوزه های انتخابی خودمان این را امتحان کرده ایم مثلاً استان يك بنده می بینم اراك يك قسمت از استان يك است و يك قسمت دیگرش هم رشت و گیلان است خیلی عجیب است که در این وسط قم جزو این استان حساب نشده بنده تمیذانم اگر به نقشه جغرافیا نگاه کنیم و همینطور بخواهیم تقسیمات سطحی بکنیم چطور است که يك شهری از وسط برداشته می شود و جزو استان دیگر میرود و يك شهر دور دستی جزء همان استان میشود. بنده شاید جغرافیا را خوب ندانم و از طرفی بنده مترسرم و قلم تمام شود والا يك مثل در این مورد عرض می کردم ...

رئیس - آقای پروین وقت شما تمام شد.

پروین - خیلی تأسف دارم بنده هنوز شروع نکرده بودم اگر خانم جهانبانی اجازه بدهند پنج دقیقه از وقت ایشان استفاده کنم.

بانوجهانبانی - بنده وقتم برای خودم هم کم است.

پروین - اگر اجازه بفرمائید آقایان رأی بدهند که ده دقیقه بنده صحبت کنم.

رئیس - انشاء الله در دفعه آینده.

پروین - پس بنا بر این بنده کوتاه میکنم چون مطالب لازمی است که در وقت آینده بعرض میرسانم و این نامه ها را نگاه میدارم برای اینکه در باره هر يك از این نامه ها دو دقیقه باید توضیح بدهم و بعد تقدیم مقام ریاست بنمایم.

رئیس - خانم شوکت ملك جهانبانی.

بانو شوکت ملك جهانبانی - بنام خدا مطلبی را که امروز باستحضار نمایندگان محترم میرسانم درباره خطری است که جان مردم این مملکت جوانان عزیز، کودکان دلبرند، جان نور چشم شما، جان خانواده شما را تهدید مینماید. میخواهیم بدانیم برای سلامت بدن چه نوع غذایی لازمست و مسئول حفظ جان مردم این کشور در مقابل مواد غذایی چیست. بطوریکه متخصصین کنترل مواد غذایی میگویند بیشتر بیماریها و مسمومیتهایی که بفروانی روزانه در شهر ما دیده میشود بعلت تقلبات و نا سالم بودن اغلب مواد غذایی است پس بحث ما درباره مسمومیت هائیکه در ایران اتفاق می افتد. نامه های بسیاری دارم موکلین من سؤال فرمودند که چه بخوریم و چه نکنیم تا خانواده های ما از شر مسمومیت های غذایی مصون بمانند. از طرف دیگر در سخنرانی یکی از متخصصین مواد غذایی و سم شناسی که در کنگره پزشکی رامسر ایراد شده بود خواندم که تعداد تلفات افرادی که از راه مسمومیت غذایی و مسمومیت دفع آفات در تهران فوت نمودند و از مسیر پزشکی هفتاد و نه نفران تشریفات آزمایشی آن انجام گرفته بالغ بر چهارصد نفر در سال بوده است باید توجه کرد که این آمار فقط مربوط به نهایت است که پزشکی قانونی مواجه شده است بهمین دلیل امروز این موضوع جالب را که با زندگی و سلامت و هستی افراد کشور ما ارتباط دارد در میان میگذازم و تذکر دوستانه ای میدهم به بهداشتی و شهرداری و امیدوارم هر چه زودتر راه چاره ای بیابند.

و نسل آتیه و طبقه جوان ما را از خطرات ناشیه از مسمومیت های غذایی نجات دهند.

مسمومیت هایی که امروز در کشور ما اتفاق می افتد يك قسمت آن بر اثر مسمومیت با دفع آفات است اکثر این سموم بقدری خطرناك است که حتی در مورد بعضی از آنها نیم گرم کافی است که يك شخص بالغ را مسموم سازد مانند (پاراتیون) آقایان میدانند که برای بهبود وضع کشاورزی استعمال پاراتیون لازمست ولی زارعین باید اندازه و طرز مصرف کردن آنرا بدانند خوشبختانه چندی قبل وزارت خانه های کشاورزی و بهداشتی و دادگستری طرح يك لایحه قانونی برای این موضوع با کمک متخصصین و کارشناسان خود تهیه نمودند و بتصویب هیأت دولت رسانیدند تا آنجا که اطلاع دارم جناب آقای دکتر یگانه نماینده محترم مجلس در تنظیم این لایحه قانونی از نظر حقوقی سهم اساسی و مهمی داشته است چون این لایحه با کمک کارشناسان خبره تهیه شده اطمینان دارد اگر آنطور که باید و شاید در طرز اجرای آن دقت شود تلفات مردم از طریق این نوع مسمومیت ها بحداقل ممکنه خواهد رسید چون قانون خوب است باید طرز اجرای آنهم خوب باشد بنا بر این در این مورد فعلاً بحثی نیست جز آنکه از هیأت دولت و وزارتخانه های مربوط تقاضا شود مراقبت شدیدتری طرز اجرای آن بنمایند (صحیح است).

موضوع دوم - مسمومیت های متداول غذایی است با مذاکره و تحقیقی که از کارشناسان مربوطه بعمل آمده و تحقیقات شخصی میتوانم این موضوع را بدو قسمت مجزا تقسیم کنم اول مسمومیت هایی که در اثر بی اطلاعی و جهل و عدم دقت تهیه کنندگان و فروشندگان و مصرف کنندگان مواد غذایی حاصل میشود قدر مسلم اینست وقتی بعضی از فروشندگان لبنیات نمیدانند میکرب چیست و تکسین یعنی مایع مترشحه از میکرب چه خطرات و فجایعی میتواند برای يك اجتماع بیار آورد با کمال بی خبری مشغول کاسبی و بهره برداری خود میشوند همچنین است در مورد فروشندگان ماهی و گوشت و سایر مواد غذایی بنا بر این لازم است این قبیل اشخاص اطلاعات لافل جزئی در اطراف آلودگی مواد غذایی داشته باشند و طرز بهداشت این قسمت ها را بدانند و همین موضوع در مورد

سایر سازندگان مواد غذایی نیز صدق میکند باید دید مواد غذایی کنسرو شده که تهو ربکمان باید چند سال بدون آنکه فاسد شود باقی بماند (ریکی) - ندانستن بیخچال هم هست) اگر طبق اصول بهداشتی تهیه نشود (مثل قوطیهای کنسرو بدون وزنی و غالباً سرب اندود) و یا میکروبها و اسیدها در آن باقی بماند چه فایده و چه بیچارگی هائی بوجود خواهد آورد (صحیح است) و همینطور است در مورد تهیه کنندگان فرآورده های شیر و غیره که اگر ماده غذایی را در هوای آزاد بگذارند آلودگی میکربی پیدا کند چه بسا مسمومیت منجر بر مرگ بیمار میآورد (آقایان - در این سرما چیزی فاسد نمیشود) پس برای جلوگیری از مسمومیت باید اطلاعات مردم را در این زمینه بالا برد. کارشناسان و رزیدیه این کشور و استادان دانشگاه که در این رشته تخصص دارند برنامه جامعی برای تعلیم و تربیت سازندگان و فروشندگان مواد غذایی بطور اعم تنظیم نمایند (دکتر پارسی - کاملاً صحیح است) و بدون آنکه وقت این کسبه گرفته شود کلاسهای شبانه تهیه نمایند و موظف باشند افرادی که بنحوی از انحاء با مواد غذایی (تهیه و فروش) سرو کار دارند تعلیم داده شوند و بهداشت مواد غذایی را فراگیرند و از طرف دیگر از طریق رادیو و تلویزیون و مقالات مفید مردم را روشن سازند بجای آنکه مواد غذایی را با ساز و آواز بخورد مردم بدهند استاندارد مواد غذایی را با جزوه با سخنرانی با روشن شدن وضع و خیم مسمومیت ها بفرمدم بفرمائید باید این نکته را بیان نمود که این موضوع در تمام کشورهای دنیا متداول است اگر بکشورهای اروپائی توجه کنیم ملاحظه خواهیم نمود که حتی برای يك شاگرد نانوا پس از آنکه تعلیمات اجباری ابتدائی را طی کرده سال کلاس تخصصی در نظر گرفته اند تا بتواند لیاقت آنرا داشته باشد که شاگرد نانوا شود توجه فرمائید تا این اندازه بجان و سلامت مردم اهمیت داده میشود. بنده نمیخواهم بگویم که سختگیری بمیزان آنکشورها شود بلکه لافل بکسانیکه صاحب مغازه هستند و مسئولیت بعده آنها محمول شده تعلیمات اولیه را بدهند که خوب را از بد تشخیص دهند و بهداشت مواد غذایی را فراگیرند تازه برفع خود آنهاست. اطمینان دارد اگر این برنامه

بوجه احسن طبق يك اصول صحیح انجام پذیرد تلفات مواد غذائی ابراه آلودگی میکروبی بخداقل ممکنه خواهد رسید. بنابراین از بهداری شهرداری تقاضا میشود برای نجات بچه‌های معصوم و افراد این کشور موضوع را با دقت هر چه تمامتر مورد توجه قرار دهند ماهم بهسم خود هر چه بتوانیم برای انجام این برنامه مفید خدمت خواهیم کرد زیرا سرمایه هموطنان که عمر آنهاست بر اثر خوردن مواد غذائی ناسالم بخطر خواهد افتاد.

قسمت دوم - تقلب‌های مواد غذاییست اغلب در روزنامه‌ها میخوانید که شخصی را بعلت آنکه قهوه تقلبی یا روغن تقلبی درست کرده تحت تعقیب قرار داده اند مفهوم واقعی این قهوه تقلبی یا روغن تقلبی برای بنده روشن نیست زیرا ما اغلب در کشورهای اروپائی می‌بینیم که در بسته‌های آماده شده قهوه‌ای را بنام قهوه طبیعی و خالص می‌فروشند. قهوه دیگری را بنام قهوه کافئین گرفته می‌فروشند قهوه دیگری بنام قهوه مصنوعی یعنی خود چینی بوداده انجیر بوداده شیکوزه و غیره را مخلوط کرده بنام قهوه مصنوعی می‌فروشند البته با قیمت‌های مختلف می‌خواهیم در اینجا از ذکر این مطلب استفاده ننمائیم و بگوئیم یکی از علل تقلب بهره‌برداری افراد سودجو و بی‌خبر از خدا در اثر نبودن يك مقررات صحیح برای وضع غذائی مملکت است تا آنجا که اطلاع داریم هنوز در کشورها يك مقررات جامعی برای مواد غذائی تنظیم نشده تا بتوان گفت کدام خوب و کدام بد است اگر شما نگاهی بمقررات مواد غذائی فرانسه سوئیس و انگلستان و بلژیک و سایر کشورهای پندارید شاید کتابی که از چندین صد صفحه تجاوز میکند برای مقررات مواد غذائی تنظیم شده و در جزئیات آن بحث نموده اند و استانداردهای مواد غذائی معین شده است، بنابراین معتقدم که مقامات مسئول با استفاده از کارشناسان ورزیده و استادان مواد غذائی دانشگاه مقرراتی در این باره تنظیم نمایند که مردم تکلیف خود را بدانند در اینجا بطاثر آمد که مطلبی را بیان نمایم در کشور سوئیس اغلب در مغازه‌های خولبار فروشی دیده میشود که در پشت يك بسته روغن خوراکی نوشته شده روغن نباتی اشباع شده با ۱۰٪ کره و یا روغن نباتی اشباع شده با ۲۵٪ کره پس از تحقیق معلوم شد روغن نباتی دارای

فاکتور های غذائی کاملی نیست و برای تکمیل این فاکتورهای غذائی باید ۲۵ یا ۳۰ درصد کره با آنها زده شود البته اگر مخلوط کردن این روغن های نباتی و کره بدست افراد عادی در ده‌ها و زیاده‌ها بیابان مخلوط گردد و در حلب‌ها ریخته شود و بفروشی رسد این ماده غذائی مملو از میکروب و هزاران کثافت دیگر خواهد بود و باعث مسمومیت میشود ولی اگر این عمل در کارخانه‌های مجهز و تحت کنترل مقامات بهداشتی مملکت صورت گیرد بدون شك و تردید يك چربی کامل و سالم و ارزان در دسترس مردم قرار خواهد گرفت و کسانیکه از نظر مادی نمی‌توانند کره خالص در اختیار خانواده خود بگذارند از این نوع محصولات ارزان استفاده میکنند اطمینان دارد تا موقعیکه مقررات صحیح و منظم در باره مواد غذائی در این کشور نوشته نشود تقلب روز بروز یادتر خواهد شد شك و تردید نیست قضات محترم دادگستری که ما همه بیا کدما می‌توانیم آنها از عاقلان داریم نخواهند توانست تا زمانی که مقررات صحیح در این مورد تنظیم نشود آنطور که باید و شاید در امر قضاوت راجع باین تقلبات اظهار نظر کاملاً صحیح نمایند مثلاً وقتی يك قاضی می‌بیند که در اکثر کشورهای طبق قوانین خاصی مواد غذائی مصنوعی با مخلوط تهیه میکنند و در کشور ما مقرراتی نیست و قانون این موضوع را آنطور که باید و شاید پیش بینی نکرده چطور میتواند اظهار نظر واقعاً صحیح نماید از طرفی این نوع مخلوط کردن را مثلاً مخلوط کردن قهوه یا روغن نباتی و روغن حیوانی را مقایسه کنید با شخصی که در داخل زردچوبه زرنیخ مخلوط کرده آیا این دو جرم یکی است یا خیر بنابراین باین نتیجه میرسیم که باید از مسئولین امر بخواهیم که با تشکیل کمیسیونهای فنی از کارشناسان خبره مقررات مواد غذائی این کشور را تکمیل نمایند و در دسترس عموم قرار دهند و بعداً با توجه باین مقررات تنظیم شده هر نوع تقلبی را باشد مجازات پاسخ دهند و اجازه ندهند جان مردم در معرض خطر قرار گیرد بفع يك مشت منفعت طلب با جاهل مسئله دیگری که تذکرش لازمست اینست که در کشور ما مقرراتی برای استفاده از مواد رنگی متداول در مواد غذائی نابلوهای مخصوص دارن‌امروزه مسلم شده که بسیاری از مواد رنگی متداول در مواد غذائی ایجاد

سرطان میکند آیا مقامات مسئول در نظر گرفته‌اند که مواد رنگی متداول در مواد غذائی که وارد کشور ما میشود لااقل جزو طبقه مجازین المللی هست یا خیر؟ چندی قبل شنیده شد که یکی از دوره‌ها که خرویس قندی می‌فروشد رنگی را که برای خرویس قندی بکار میرود از رنگ‌های بوده که برای رنگ کردن میز و صندلی و درو پنجره بکار برده میشود معلوم است رنگی که همراه با اکسید سرب باشد باعث مرگ و تلفات میشود بیچاره بچه‌های معصوم بی‌گناه. مطلب عجیب تری بعرض برسانم در نتیجه تحقیقات معلوم شد ظروف مسی که مردم برای فرار از مسمومیت بسفیدگر می‌دهند غالب سفیدگران آنرا با مخلوطی از سرب و قلع سفید مینمایند بخوبی میدانیم که اینکار باعث مرگ تدریجی است آیا هرگز يك دکان سفیدگری از طرف بهداری شهرداری مورد توجه و بازرسی قرار گرفته است توجه فرمائید مطلب خیلی مهم است موضوعی است که در همه خانه‌ها ممکن است اتفاق بیفتد اگر بفکر مردم هم نیستید لااقل بفکر جان خود باشید آقایان موضوع غذای مردم يك کشور را نباید خیلی ساده و سراسری تلقی نمود سلامت و استقامت نسل آتی ما بستگی کامل و مستقیم بغذای مردم دارد (صحیح است) در کشورهایی که عمر متوسط افراد آن‌ها سال بسال بالا میرود میتوان قبول کرد فقط مدیون غذای سالم و بهداشت خوب هستند ما امروزه در بین کودکان خود صدها نفر را می‌بینیم که ناراحتی کبدی داشته رنگ آنها زرد و به‌چوچه نشاط ندارند بدون شك باید سهم عمده ناراحتی‌ها را در اثر غذای بد دانست شما را بخدا تکلیف مردم را معین کنید واقعاً روغن خوب کدام است و اگر روغن‌های ما خوب است چرا در کشورها خوردن این روغن‌ها را تجویز نمیکنند چرا واضح نمیگویند چرا با شعور ساز و آواز مواد غذائی را بخورد مردم میدهند.

رئیس - خانم جهانبانی وقت شما تمام شد.

بانو جهانبانی - اجازه فرمائید يك دقیقه دیگر

تمام خواهد شد.

آقایان در کشور ما مواد غذائی تقلبی بسیار است که شمه‌ای از آنها را گوش کنید: روغن تقلبی - زرد چوبه تقلبی - آلو تازه تقلبی - سرکه تقلبی - روغن بادام

تقلبی - زعفران تقلبی - آب‌لیمو تقلبی - کباب تقلبی - رب گوجه تقلبی - کشک تقلبی - آب‌غوره تقلبی - قلع تقلبی برای سفیدگری - جوجه و مرغ تقلبی که در آب میاندازند - کالباس تقلبی که رنگ می‌کنند - شرنی تقلبی - آب‌نبات تقلبی - قهوه تقلبی - چای تقلبی - ماست تقلبی - کره تقلبی - کمیوت تقلبی - ماهی تقلبی گوش ماهی زارنگ میزنند ناسفاد و کهنگی آن معلوم نشود - لفل تقلبی - حلوا ارده تقلبی چون وقت کم است از بقیه صرف نظر میکنم تردید ندارم اگر دولت این اقدام اساسی را یعنی تعیین استاندارد مواد غذائی را با جدیت هر چه تمامتر تعقیب نموده و در دسترس مردم قرار دهد بر خدمات و افتخارات خود که در راه خدمت و عظمت کشور شروع کرده است بیش از پیش خواهد افزود زیرا خدمت و فعالیت و اراده را باید از مردم سالم خواست. عقل سالم در بدن سالم است

۳- معرفی آقای دکتر محمدعلی مسعود انصاری بمعاونت وزارت امور خارجه بوسیله آقای وزیر امور خارجه رئیس - وارد دستور مشوبم. آقای آرام فرمائید شش

۴- تقدیم شش فقره لایحه تصویب نامهای وهفت فقره موافقت نامه وسیله آقای وزیر امور خارجه

وزیر امور خارجه - شش فقره لوایح تصویب نامهای قانونی است که در دوره قدرت تصویب هیئت وزیران رسیده است که اگر اجازه میفرمائید قرائت میشود و اگر تصویب وقت میشود خلاصه آن گفته بشود (بسیکتر از نمایندگان - خلاصه آن گفته بشود خیلی مفید خواهد بود) لایحه مربوط به مدت خدمت سفیرای گیار، لایحه مربوط به استخدام سفیر کارمند برای وزارت امور خارجه بدون امتحان و ورودی، لایحه مربوط به استخدام ماشین نویس برای وزارت امور خارجه، لایحه مربوط به معافیت کارکنان محلی نمایندگیهای سیاسی ایران در خارجه، لایحه مربوط به استملاک اتباع خارجه که برای استفاده

یلافی بدایران می‌آیند، لایحه مربوط به منع ازدواج کارمندان وزارت امور خارجه بابانوان اتباع بیگانه.

همچنین هفت فقره موافقت نامه هم هست که اگر اجازه میفرمایند قرائت میشود.

موافقت نامه هوائی بین ایران و فرانسه. موافقت نامه هوائی بین ایران و هند، موافقتنامه هوائی بین ایران و آلمان، موافقتنامه بین ایران و انگلستان - موافقت نامه هوائی بین ایران و استرالیا، موافقتنامه همکاری اقتصادی و فنی بین ایران و شوروی، موافقت نامه همکاری اقتصادی بین ایران و آمریکا.

رئیس - به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود. آقای وزیر کشاورزی فرمایشی دارید بفرمائید.

۵- تقدیم ۳۴ فقره لایحه تصویب نامه‌ای بوسیله آقای وزیر کشاورزی

وزیر کشاورزی (سپهد رباحی) - پس از عرض تکریم بساحت مقدس مجلس شورای ملی در اجرای تکلیفی که بموجب ماده واحده مصوب بیستم آذرماه ۱۳۴۲ بر عهده دولت واگذار شده است اجازه میخواه سی و چهار تصویب نامه که در دوران فترت (با کسوف) (صفی پور - فترت بافتح) فترت مرسی آدم باید پهلولی فضلا برود تا فضلش را تکمیل کند در دوره فترت از تاریخ ۱۹ اردیبهشت ماه ۱۳۴۰ تا ۱۴ مهرماه ۱۳۴۲ بنابه پیشنهاد وزارت کشاورزی به تصویب دولت رسیده است برای بررسی و تصویب تقدیم مقام ریاست میکنم و با اجازه فقط موضوع تصویب نامه‌ها را باستحضار نمایندگان محترم میرسانم و بعد تقدیم مقام ریاست خواهم کرد.

تصویب نامه راجع به سازمان دامپروری کشور تصویب نامه راجع به تشکیل سازمان عمران مراغه، تصویب نامه در مورد تصویب مبلغ یکصد میلیون ریال جهت طرحهای عمرانی مناطق مشمول اصلاحات ارضی، تصویب نامه راجع به استفاده از شش نفر کارشناس فرانسوی درمؤسسه اصلاح و تهیه نهال و بذر.

تصویب نامه راجع به نرخ بهره وام مربوط به سازمان دامپروری.

تصویب نامه در مورد واگذاری عرصه ۴۰۱۵ متر مربع باغ احدائی آقای پرویز و همایون داور فرزندان مرحوم داور بطور رایگان بنامبردگان.

تصویب نامه مربوط به خرید وسایل و لوازم

تقلیه سازمان اصلاحات ارضی، تصویب نامه راجع باساستنامه انستیتو بررسی آفات و بیماریهای گیاهی تصویب نامه راجع باجازه خرید لوازم مربوط باجراي طرحهای تحقیقاتی بدون رعایت تشریفات مناقصه، تصویب نامه راجع به اجازه خودداری از دریافت حق علفچر سال ۴۰ در بعضی از مراتع دولتی، تصویب نامه راجع باجازه خرید لوازم مورد نیاز ۴ نفر مکانیسین و خلبانهای هواپیماهای اتحاد جماهیر شوروی برای مبارزه با ملخ، تصویب نامه راجع باجازه در اختیار گذاشتن ۱۰ میلیون ریال در اختیار سازمان عمرانی قزوین، تصویب نامه راجع باجازه پرداخت اجرت ۳۳ سیلندر ۲۳ عدد آلات دقیق هواپیماهای سم پاش، تصویب نامه راجع به معافیت ۲ درصد مالیات در باره مالکینی که نقل و انتقال قطعی املاک آنان بموجب مقررات اصلاحات ارضی انجام شده است، تصویب نامه راجع بعمران اراضی قزوین که در اثر زلزله و بران شده طبق اسلوهی که وضع شده است، تصویب نامه راجع باجازه استخدام ۱۶ نفر

فارغ التحصیلان دانشگاه عالی جنگلبنای، تصویب نامه راجع باجازه پرداخت ماهانه ده هزار ریال در وجه فرهاد ملک عابدینی فرزند مر حوم مهندس ملک عابدینی، تصویب نامه راجع باجازه استفاده از درآمد حاصله از فروش وسایل دفع آفات نباتی جهت هزینه های جاری دفع آفات نباتی، تصویب نامه راجع بهره وصول علف چر بهاره مراتع واقع در استانهای که در تصویب نامه قید شده است، تصویب نامه راجع به آئین نامه مالی اصلاحات ارضی که با موافقت وزارت دارائی تصویب شده است، تصویب نامه راجع به خسارت دیر کرد بدهی سنواتی زارعین میان دو آب که قرار است در سه سال با قسط دریافت گردد.

تصویب نامه راجع به اجازه پرداخت کرایه اتوبوس مراجعت اعضای اولین کنگره شرکت های تعاونی ایران، تصویب نامه راجع باجازه تشکیل سازمان مستقل عمران قزوین و مناطق زلزله زده شهر یور ۴۱، تصویب نامه راجع به جمله

ایکه به تصویب نامه شماره ۵۴۷۲ طبق تصویب نامه ۶۶۳۸ در مورد معافیت از عوارض گمرکی ۱۲۰۰ تن لوله مربوط بشرکت سهامی آبیاری همدان افزوده شده است، تصویب نامه راجع به سازمان مرکزی تعاون روستائی از معافیت لایحه قانونی شرکت های تعاونی، تصویب نامه راجع باصلاح

۷- تقدیم ۱۳۲ فقره لایحه تصویب نامه‌ای بوسیله آقای دکتر خوشبین وزیر مشاور

رئیس - آقای دکتر خوشبین

دکتر خوشبین (وزیر مشاور) - تصویب نامه‌ای است مربوط بادغام وزارتین صنایع و معادن و بازرگانی که از این ادغام وزارت اقتصاد بوجود آمده است (مبارک است) چندین فقره هم تصویب نامه هست مال سازمان بر نامه که با اجازه فهرست هایش را بنده قرائت می کنم.

تصویب نامه شماره ۴۷۲۰۴ - ۴۱/۱۱/۴۰ راجع به وامهای ۱۵/۷، ۱۵/۷، ۱۵/۸ مبلغ یکمیلیارد و پانصد و هشتاد میلیون ریال بضمیمه متن قراردادها بفارسی و انگلیسی (یکی از نمایندگان موضوع چه بود) موضوع این قراردادها عرض کنم اینست اگر اجازه میفرمائید همه را بخوانم (چند نفر از نمایندگان - لازم نیست) بسیار خوب ۲ - تصویب نامه دیگری است مربوط بوام شش از سازمان عمران بین المللی امریکا مبلغ ۱۴ میلیون دلار برای تأمین قسمتی از هزینه زیبالی برنامه دوم.

۳- تصویب نامه دیگری است بشماره ۱۱۹۷۶ -

۴۰/۵/۷ راجع بوام شماره ۹۷ بمبلغ ۶۳ میلیون و ۲۰۰ هزار دلار از صندوق وامهای عمرانی آمریکا. تصویب نامه دیگری است راجع بوام شماره ۹۷ بمبلغ ۶۹ میلیون و ۲۰۰ هزار دلار از صندوق وامهای آمریکا بضمیمه متن قراردادتن بفارسی و انگلیسی. تصویب نامه دیگری است راجع به تمكك تأسیسات برق شهرهای خوزستان از طرف سازمان آب و برق خوزستان. دوم در استخدام کد به موجب قانون سازمان بر نامه دوم بایستی بکمیسیون مشترک بشر نامه مجلسین تقدیم شود یکی راجع به استخدام براندا شملت تبعه دولت آلمان غربی متخصص کارهای آهارزنی و رنگرزی پارچه برای کارخانه نساجی شماره ۲ شاهی و دیگری مربوط است به بودجه اداری و پرسنلی سال ۱۳۴۰ سازمان بر نامه که طبق آن قانون باید بک کمیسیون مشترک بر نامه مجلسین تقدیم شود.

رئیس - بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود. دکتر خوشبین - ۱۳۵ فقره تصویب نامه هست مربوط

بسال ۱۳۴۰ - ۳۴۲ - این تصویب نامه‌ها بطور قطع و مسلم مربوط بامور مالی و بودجه‌ای است که از طرف وزارت دارائی تقدیم شده است بنده از سال ۱۳۴۲ شروع میکنم

ماده ۳ اساسنامه سازمان دامپروری، تصویب نامه راجع به یکصد هزار دلار سه میه تعهد شده دولت ایران در بر نامه جهانی تغذیه وابسته به سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد، تصویب نامه در مورد اجازه پرداخت روزانه ۷۵۰ ریال در هر کز و ۱۲۰۰ ریال در خارج از مرز کز بعنوان فوق العاده ده نفر کارشناسان خارجی، تصویب نامه راجع بحفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع، تصویب نامه راجع باساستنامه بانک اعتبارات کشاورزی، تصویب نامه راجع باصلاح مواد ۲۰ تا ۲۲ لایحه قانونی اساسنامه بانک کشاورزی و عمران روستائی، تصویب نامه راجع به قرارداد استخدام آقای دکتر کوشته پوری کارشناس دام پزشکی تبعه مجارستان برای خدمت در مؤسسه رازی، تصویب نامه راجع به اجازه تمدید قرارداد استخدامی دکتر خارچی و تصویب نامه راجع بمعافیت پرداخت حق انبازداری و دبر کردن تراکتورها و لوازم یدکی اتحادیه شرکت های تعاونی مراغه. اینها تصویب نامه‌هایی بود که همانطور که عرض کردم در دوران فترت اگر اشتباه نکنم به تصویب هیئت دولت رسیده است تقدیم مقام ریاست میشود.

۶- تقدیم لایحه تصویب نامه‌ای مربوط با ایجاد کارخانه سم سازی بقید یک فوریت بوسیله آقای وزیر کشاورزی

وزیر کشاورزی - یک تصویب نامه دیگری است که بنده با قید یک فوریت تقدیم مجلس شورای ملی میکنم راجع به سرمایه گذاری است که ما در ایجاد یک کارخانه سم سازی بمنظور دفع آفات نباتی در کشور ایجاد میکنیم بانک شرکت خارجی که سازمان مرکزی تعاونی روستائی و بنگاه سم پاشی وزارت کشاورزی با هم سهم گذاری کرده اند که یک کارخانه بسازیم و ما از وارد کردن سمومات از خارج از کشور که همیشه متأسفانه دیر از موقع میرسید و پس از بین رفتن محصول می آمد و تا سال آینده هم خودش خراب میشد تا آیترا دژ مملکت بوجود آوریم منتهی اجازه خواسته شده است که بنگاه سم پاشی بحای سرمایه مقداری

زمین و تأسیسات سرمایه گذاری کند این لایحه را تقدیم مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی می کنم، بنده دیگر عرضی ندارم.

رئیس - تصویب نامه‌ها بکمیسیون ارجاع میشود و فوریت این طرح در جلسه بعد مطرح خواهد شد.

و بسال ۳۴۰ ختم میکنم (مهندس والا از آن طرف میخوانید؟) از آن طرف باز این طرف فرقی نمیکند هر طور میل آقایان است تصویب نامه ای است مربوط با اجازه مصرف یکمیلیون و دوست هزار ریال مانده اعتبار آسایشگاه مجذومین بابا باغی تبریز. تصویب نامه دیگری است راجع بتغییل سرویس پروات پستی بمنظور تصفیه حساب بانک ملی ایران و اجازه واگذاری ۱۰ میلیون ریال از درآمد کشور بوزارت پست و تلگراف برسم علی الحساب برای استرداد وجوه سپرده اشخاص - تصویب نامه دیگری است بتاریخ ۲۱/۲/۴۲ راجع ببودجه سال ۴۲ کل کشور - تصویب نامه دیگری است بتاریخ ۲۲/۲/۴۲ مربوط با اجازه واگذاری خانه های سازمانی ضرابخانه به کارمندان واجد شرایط - تصویب نامه دیگری است بتاریخ ۲۳/۳/۴۲ مربوط با اجازه پرداخت مبلغ ۷۲۶۱۵۰۰/۰ ریال قسمتی از باقیمانده مطالبات صاحبان اراضی کوی کن - تصویب نامه دیگری است مربوط باختصاص ۹۴ میلیون ریال اضافه اعتبار و تبصره های الحاقی ببودجه سال ۴۲ - تصویب نامه مورخه ۱۷/۲/۴۲ مربوط باختصاص ۴ میلیون ریال اعتبار برای پرداخت حقوق ۳۹ نفر کارمندان جدید الاستخدام وزارت امور خارجه - تصویب نامه دیگر مربوط باختصاص ۳۷۳۰۵۰۰۰۰ ریال اضافه اعتبار و تبصره های الحاقی ببودجه سال ۴۲ کشور - تصویب نامه دیگر بتاریخ ۲۵/۲/۴۲ مربوط بکسر مبلغ ۳۲۵۳۶۳۴۰ ریال از اعتبار مربوط وزارت جنگ و افزایش آن ببودجه وزارت راه برای ساختمان زیر سازی و سوسازی خطوط دفاعی راه آهن های دو کوه دیوی تهران - تصویب نامه دیگر مربوط باختصاص مبلغ ۲۴۲۷۰۰۶۲ ریال و تبصره های الحاقی به بودجه سال ۳۴۲ کل کشور - تصویب نامه دیگر بتاریخ ۱۵/۲/۴۲ مربوط باصلاح اعتبار مواد بودجه تفصیلی سال ۴۲ مؤسسه رازی - تصویب نامه دیگر بتاریخ ۲/۷/۴۲ مربوط به تخصیص ۱۰/۱ میلیون ریال اضافه اعتبار و اصلاح اعتبار مواد بودجه های تفصیلی سال ۴۲ تصویب نامه دیگر مربوط به اصلاح عنوان شرکت هواپیمائی بشرکت هواپیمائی ملی ایران - تصویب نامه دیگر مربوط به اصلاح اعتبار مواد بودجه تفصیلی سال ۴۲ ژاندارمری کل کشور - تصویب نامه دیگر مربوط به اصلاح اعتبار مواد بودجه های تفصیلی سال ۳۴۲ بازم سال ۳۴۲ - تصویب نامه اجازه خرید کالاهای انحصاری از کمیانیهای مربوطه در مواردی که کارخانجات سازنده لوازمی را انحصار آبرای

دیگری است در موضوع پرداخت مبلغ ۳۰/۱ میلیون ریال از درآمد عمومی جهت پاداش فروردین ماه ۴۱ افسران و افراد شهربانی کل کشور - تصویب نامه دیگری است مربوط بتخصیص ۲۲۵۰۰۰۰۰ ریال اعتبار برای حقوق و هزینه های دو ماهه فروردین و اردیبهشت سازمان اصلاحات ارضی - تصویب نامه دیگری است مربوط به اجازه پرداخت ماهیانه ۱۳۰۶۶۰۹ ریال علاوه بر ماخذ يك دوازدهم اعتبار ماده يك بودجه سال ۴۰ - تصویب نامه دیگری است مربوط به اجازه پرداخت مبلغ ۳/۱ میلیون ریال بابت حقوق و هزینه های دو ماهه فروردین و اردیبهشت ۴۱ سازمان انستیتوی خواربار و تغذیه - تصویب نامه دیگری است موضوع پرداخت دو میلیون و هشتصد هزار ریال به وزارت خارجه بابت کمبود اعتبار سال ۴۱ سفارت کبرای ایران در کویت - تصویب نامه موضوع پرداخت مبلغ دو میلیون و هشتاد و سه هزار و سیصد و بیست ریال از ۳۷ میلیون ریال هزینه حمل و نقل و توزیع کالاهای اهدائی مؤسسه کاره - تصویب نامه مربوط به مصرف يك میلیون ریال از بازده میلیون ریال اعتبار موضوع تصویب نامه شماره ۳۹۹۱۲ و پنج میلیون ریال از ده میلیون ریال موضوع تصویب نامه ۲۶۸۷۰ تا آخر دوره عمل ۱۳۴۰ - تصویب نامه مربوط به اجازه پرداخت مبلغ يك میلیون و یکصد و بیست و پنج هزار ریال به سازمان اصلاحات ارضی - تصویب نامه مربوط به اجازه پرداخت تیرماه ۱۳۴۱ دانشگاههای شهرستانها و دانشسرای عالی (سازمان تربیت معلم) - تصویب نامه مربوط به اجازه پرداخت سیصد هزار ریال حقوق و بقیه هزینه دو ماهه خرداد و تیر ۱۳۴۱ مؤسسه خواربار و تغذیه تصویب نامه دیگری است موضوع واگذاری مبلغ ده میلیون ریال اعتبار به وزارت بهداری بابت پیشگیری از بیماریهای ناشیه در مناطق زلزله زده - تصویب نامه دیگری است موضوع پرداخت مبلغ يك میلیارد و ۱۱۷ میلیون و ۹۰۸ هزار و ۹۹۲ ریال اضافه اعتبار به سازمانهای دولتی ردیف های بودجه سال ۴۱ کل کشور و تبصره های الحاقی - تصویب نامه دیگری است موضوع اصلاح بودجه تفصیلی سال ۴۱ وزارت

جنگ - تصویب نامه دیگری است مربوط به اصلاح بودجه تفصیلی سال ۴۱ اداره کل ثبت احوال که اینها را هم تقدیم میکنم
رئیس - به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.
دکتر خوشبین - خوشبختانه ۴۱ تمام شد و به ۴۰ رسیدیم تصویب نامه راجع به برقراری مستمری در باره فرزند مرحوم محمود وفائی کارمند بنگاه مستقل آبیاری تصویب نامه مربوط به برقراری مستمری های دیگر تمام اینها که ۴۰ تصویب نامه است مربوط به برقراری مستمری است اگر میفرمائید یکی یکی بخوانم؟ (نمایندگان - نخوانید) چشم این چهل تصویب نامه را هم تقدیم میکنم.
رئیس - به کمیسیون مربوط فرستاده میشود.
دکتر خوشبین - ۱۲ تصویب نامه دیگر مربوط به سال ۴۰ است که بعد ز رفع زحمت خواهم کرد اول تصویب نامه مربوط به انضمام ادارات کل غله و قند و شکر و سازمان چای و انحصار کل دخانیات و بازربری به وزارت دارائی - تصویب نامه دیگری است مربوط به اجازه استخدام بیست نفر کارشناس کشت چای و چایسازی - تصویب نامه دیگری است مربوط به اصلاح بعضی از مقررات قانون استخدام مهندسين و کمک مهندسين و تکنیسین ها - تصویب نامه دیگری است بازم مربوط با اجازه استخدام کارمند فنی و کمک کارشناس توتون - تصویب نامه دیگری است موضوع تغییر عنوان استخدامی افراد و درجه داران و مأمورین انتظامی و نگهبانی واحدهای انحصاری به مأمورین گارد شهری - تصویب نامه دیگری است موضوع اجازه استخدام بیست نفر انباردار و تحویلدار و مأمورین دفتری برای کادرمالیاتی که تقدیم میشود.
رئیس - به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.
آقای وزیر کشور -
۸ - تقدیم دو فقره لایحه تصویب نامه ای بوسیله آقای وزیر کشور
وزیر کشور (دکتر پیراسته) قبلا دو تصویب نامه مربوط بوزارت کشور که یکی مربوط به خرید اراضی و تک برای تأسیسات شهربانی (عده ای از نمایندگان - بلندتر از بلندگو

استفاده بفرمائید) ویکی هم مربوط به هزینه های اداری و اجناس اهدائی است تقدیم میکنم.

رئیس - به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۹ - تقدیم لایحه شهرداریها و انجمنهای شهر بقید يك فوریت بوسیله آقای وزیر کشور

وزیر کشور - همانطوری که خاطر نمایندگان محترم مستحضراست یکی از موارد اساسی برنامه دولت حاضره پیروی از منویات مبارک بندگان اعلیحضرت همایون شاهنشاه سپردن هر چه بیشتر کار مردم بدست مردم است در اجرای این ماده برنامه دولت، تابحال قدمهایی برداشته شده است که تقدیم لایحه انجمن های ایالتی و ولایتی و تشکیل انجمن های ده طبق تصویب نامه قانونی که گذشته است و لایحه اش تقدیم مجلس شده است و بعرض مجلس رسیده است تاکنون بیش از هشتصد انجمن ده دردهات تشکیل شده و با کمال خوشوقتی به عرض مجلس محترم میرساند که جز در يك مورد يك شکایت بیشتر نرسیده است بنابراین معلوم میشود که این برنامه دولت با کمال موفقیت پیشرفت دارد و علت وقفه ای که در کارهای انجمن ده شده است بازنگری اخیر بود و به محض اینکه راهها باز شود مجدداً تشکیل انجمن های ده شروع خواهد شد البته حالا هم در حال شروع است منتبھی بعضی جاها که راهها مسدود شده است نمیشود که انجمن تشکیل بشود مهمترین موضوعی که تماس مستقیم با شهیر های میملکت داردموضوع انجمن های شهر و طرز اداره شهر دارهاست (صحیح است) قانونی که فعلاً مورد عمل است يك قانونی است که در موقتی که گذشته قانون خوبی بود ولی در عمل بر خوردیم بدین که متأسفانه انجمن های شهر آنطوری که باید نتوانسته اند رضایت مردم را جلب کنند (صحیح است) و امکان عملی هم ندارد که يك نفر بعنوان وزیر کشور قائم مقام انجمن تمام شهرها باشد این امکان عملی ندارد و شهردارها با بستی بدست مردم هر محل اداره بشود دخالت دولت فقط کمک و هدایت و در صورت لزوم بازرسی و نظارت خواهد بود بیش از این دولت نمی تواند و نیابستی دخالت در امور شهرداری داشته باشد دولت حالا باید نظارت بکند برای اینکه وزیر کشور قائم مقام انجمن های شهر است ولی وقتی که انجمن های شهر تشکیل بشود دولت همانطوری که عرض کردم فقط حق بازرسی را برای خودش محفوظ نگاه

میدارد ولی کمک و هدایت میکند و دخالتی نباید بکند طبیعی هم هست برای اینکه ۳۹۰ شهرداری در ایران موجود است و همانطور که عرض کردم بنام وزیر کشور نمی تواند قائم مقام حتی ۱۰ شهر باشد تا چه رسد باینکه قائم مقام تمام شهرهایی که انجمن ندارند باشد برای این کار لایحه ای تهیه شده است که تا آنجا که امکان داشته مطالعه شده بوسیله افراد اهل فن و مطلع و استفاده از تمام تجارب دول مترقی و تطبیق آن با اوضاع و احوال مملکت خودمان، که شاید چند سال که روی این کار مطالعه شده از زمانی که فرمان شاهنشاه مأموریت وزارت کشور به بنده محول شد خواهش کردم از همکاران خودم که سریعتر مطالعه بکنند علاوه از کارمندان مطلع وزارت کشور از اشخاص تحصیل کرده وزارت کشور از اطلاعات اشخاص دیگری که در خارج از وزارت کشور هستند این کار استفاده شده باین ترتیب شهرداریهای ما خواهند توانست که جوابگوی احتیاجات کشور باشند و متناسب با انتظاراتی که از آنها میرود و متناسب با احتیاجات حاضر تریاتی که شده استراجع به این لایحه که مورد علاقه تمام نمایندگان محترم است بسیاری از نمایندگان محترم بمن تذکر دادند که با قید دو فوریت تقدیم بشود بنده با آقایان عرض کردم که چون لایحه مفصل است و چون بیش از ۳۰ تبصره و ماده دارد بهتر است که موافقت فرمائید با قید يك فوریت تقدیم بشود (صحیح است) (صفری یور - يك فوریت بهتر است) اگر با تذکر نمایندگان محترم لایحه را با قید دو فوریت نمیدهم از اینجهت است که عقیده دارم که از افکار و اطلاعاتیکه نمایندگان نسبت بدشهرستانها و قوف کامل دارند از این افکار و این تجارب هم استفاده بکنیم بنابراین لایحه را با قید يك فوریت تقدیم میکنم ضمناً توضیح مختصری هم بعرض آقایان میرسانم.

قانون شهرداری مصوب نیر ماه ۳۴ که در حال حاضر مورد عمل شهرداری های کشور است بعلت ابهام و تناقض اغلب مواد آن و ناهمسازی که دارد جوابگوی احتیاجات کنونی کشور نبوده و قادر نیست هم آهنگی لازم را با سایر اصلاحات اساسی که بنا بر آراء ذات اقدس همایونی در شئون مختلف اجتماعی و اقتصادی کشور آغاز گردیده برقرار نماید.

روزی که برای انجام انتخابات و تشکیل انجمنهای

شهر در قانون مذکور مقرری گردیده بقدری پیچیده و مبهم و از لحاظ تشریفات طولانی است که عملاً انجام انتخابات و تشکیل انجمنها را که مؤثرترین عامل برای سپردن کار مردم بدست مردم است صعب الحصول ساخته و حدود اختیارات انجمنها و رابطه آنها با شهردار و دستگاه اجرائی شهرداری بقدری مبهم بیان نموده است که مشکلات کار در شهرداریهایی که انجمن آنها تشکیل گردیده اگر بیش از شهرداریهای بدون انجمن نباشد کمتر نیست.

ترتیب بسیاری از مسائل ضروری شهرداری و خدمات شهری که نیازمند بقصص خاص قانونی است در قانون مذکور تعیین نشده و پارهایی از ترتیبات مقرر در آن مخصوصاً مقررات مالی طوری است که پیشرفت امور در فوق العاده دچار اشکال و رکود ساخته است برای اصلاح قانون مذکور از مدتی قبل مطالعاتی بوسیله کارشناسان زبده و ورزیده بعمل آمده و طرحی تهیه گردیده بود که پس از انتصاب اینجانب بوزارت کشور بار دیگر مورد مطالعه و مذاقه فرار گرفت و اصلاحات لازم در آن بعمل آمد.

در این طرح سعی شده است با در نظر گرفتن کلیه اشکالات موجود شهرداریهای ایران و استفاده از اصول علمی و تجربیات کشورهای مترقی جهان بهترین روش های اداری و سازمانی که متناسب با ضروریات و احتیاجات کنونی کشور بوده و شهرداریها را قادر بانجام سریع خدمات مربوطه نماید معرفی و معمول دارد و اینک شمهای از مزایای طرح جدید بطور اختصار ذکر میگردد:

برای انتخابات انجمن های شهر ترتیباتی پیش بینی شده است که در عین حال که آزادی انتخاب کننده و صحت جریان انتخابات را اطمینان بخش میسازد با حذف انجمن نظارت انتخابات و واگذار نمودن این وظیفه بشوراهو هیئت های خاص انتخابات را بصورت بسیار ساده و با حداقل تشریفات قانونی انجام پذیر مینماید.

وظایف انجمن شهرو شهردار و واحدهای اجرائی شهرداری و نحوه انجام وظایف و حدود اختیارات هر يك و رابطه آنها با یکدیگر بطور وضوح مشخص گردیده است.

بمنظور تأمین حسن اداره امور شهرداری و فراهم شدن موجبات انتخاب مدیران شایسته برای احراز شغل شهرداری شریاط علمی و مزایای کافی برای شهرداران

درجات مختلف در نظر گرفته شده است.

ترتیباتی پیش بینی شده است که شهرداری بتواند آنچه را مورد احتیاج اجتماعی مردم يك شهر از قبیل تأسیسات آب و فاضل آب - برق - اسفالت - وسائل ورزشی و تفریحات سالم و نظایر آن باشد کمک مردم شهر بسهولت و در اسرع وقت تأمین نماید.

برای سرعت و صحت وصول عوارض شهرداری و اینکه مؤدیان ناگزیر باشند بدون مراجعه مأمورین وصول شخصاً مر اجفه و عوارض خود را بپردازند و اختلافاتی که ممکن است بین مؤدی و شهرداری حاصل گردد در اسرع وقت حل و فصل گردیده کلیه مطالبات شهرداریها بنحو اطمینان بخشی بموقع وصول شود پیش بینی های لازم بعمل آمده است.

برای اداره امور مالی شهرداری از هر حیث تنظیم و اجراء بودجه ممیزی و حسابرسی و مراقبت بر اموال شهرداری و همچنین گزارش های مالی با استفاده از جدیدترین و بهترین روشهای اداری و مالی کشورهای مترقی جهان ترتیبات لازم پیش بینی و معرفی گردیده است.

برای اینکه شهرداری بتواند خدمات فرهنگی - بهداشتی - ورزشی و تربیت بدنی و تفریحات سالم و نظائر آنها را بنحو مؤثر تأمین نماید پیش بینی های لازم بعمل آمده است.

در مورد امور استخدامی شهرستانها با بزرگترین مشکلی که بر خوردیم باید بعرض آقایان برسانم در شهرداریها ما گرفتار این هستیم که چون قانون باز نشتگی و قوانین استخدامی رعایت نشده است و ملزم نبوده اند که رعایت بکنند در نتیجه قصد ندارم و نمیخواهم بطور کلی صحبت بکنم ولی در بسیاری از شهرداریها و بسیاری از کارمندان البته در هر جا يك افراد شایسته و لایق پیدا میشوند لافزادی هم هستند که اهلیت و صلاحیت برای انجام آن کاری که استخدام شده اند ندارند و با کمال تأسف باید بفرمایم بر ستانم که عوارض شهرداری که بیت المال مردم است بیشتر صرف حقوق و پاداش بکسانی که کاری انجام نمیدهند میرسد (صحیح است) بنابراین در اینجا پیش بینی شده است و ترتیبی اتخاذ شده که در مورد امور استخدامی شهرداریها که در حال حاضر علت العلل عدم پیشرفت کار آنها است و

یکی از آنها طی نامه مفصلی در رد دلها نموده که یک قسمت آنرا میخوانم: بانبودن راه مأمورین نظام و وظیفه با گرفتن دواب مردم بیگاری هم اکنون در بخشهای دهلران - زرین آباد و آبدانان مشغول جمع آوری سرباز هستند، فصل سرما و زمستان سخت امسال - نبودن آذوقه بواسطه خشک سالی پارمال مأمورین نظام وظیفه هم بمردم این سه بخش هجوم آورده اند محض رضای خدا توفیر زنده حسین بن علی هستی داد مظلومیت ما را بسمع اولیاء امور برسان - اداره راه استان هیچگونه فعالیتی برای راه پیشکوه نمیکند فقط ۳ نفر مأمورین باوفا آن پیر مردان شریف یعنی: قره داغی - نافی - اردشیری با دست خالی این راه را نگاه داشته اند.

۲- یکی دیگر مینویسد همانطوریکه حضوراً عرض رسید محل از کواز ملکشاهی دارای راه شوسه و جاده عمومی نیست که مردم محروم و بدبخت شوهان و ملکشاهی وزرین آباد که در حدود چهار هزار نفوس دارد بتوانند لااقل بیماران خود را با ایلام و کرمانشاه برسانند زیرا خود میدانی که ما از داشتن دکتر و دوا محروم هستیم ترا بجهت بزرگوارت قسم میدهم در رد دل و بدبختیهای این مردم زانعرض مبارک پدر تاجدارمان مجیدرضا شاه برسان. ندای وجدان و وظیفه نمایندگی خدمتگزار را وادار نمود که از این مکان مقدس استغاثه مردم نیشکوه را بدیشگاه اعلیٰ حضرت همایون شاهنشاهی رهبر خردمند و غمخوار حقیقی ملت معروض داشته و استدعا نماید تا صدور فرمان همایونی دولت را موظف فرمایند باین قبیل مناطق عقب افتاده توجه بیشتری مبذول نمایند.

رئیس - آقای کبیری چند دقیقه از وقتان هم گذشته است فقط موضوع را بفرمائید.

کبیری - اطاعت میکنم آری سایر حسب وظیفه پارلمانی موظف هستیم با تذکرات اصولی و معقول و راهنماییهای منطقی گرفتارها و حوائج عمومی و عوامی که مردم را ناراضی مینماید بدولت اعلام کنیم و در حدود امکانات بخواهیم تا اقدام نمایند و مردم هم باید آگاه شوند که نمایندگان آنها وظیفه ملی خود را بنحو احسن انجام میدهند، قبول مسئولیت نموده اند و شرافتمندان دقیقه ای غفلت نمیکند ما این صحیح نیست که دولت مذاکرات و

اقدامات مجلس شورای ملی و نمایندگان واقعی ملت را بخلاف منویات شخص اول مملکت آنچه در این ساخت مقدس تجلی نموده بنحو دیگری جلوه دهد!

تذکرات منطقی لازم و تنقیدات اصولی نمایندگان را که زبان حال مردم است نمیگذارند در معرض افکار عمومی قرار گیرد ولی بعضی قسمتها را که موجب تحقیر است شاید تعمداً بصورت های مختلف منعکس مینمایند و یا فرمایشات جناب وزیر محترم را تصحیح و تحریف نموده با آب و تاب و سروسا در رادیو منعکس میفرمایند - در جلسه گذشته گذشته (جناب آقای وزیر پست و تلگراف نتوانستند پاسخ کافی بسئالات اینجناب بدهند) ولی بنده رعایت کردم و نخواستم عملی انجام شود که موجب تضعیف دولت گردد اما رادیو مراتب را بنحو دیگری بسمع مردم رسانید!

بنده صراحتاً باید در این مکان مقدس بدولت اعلام نمایم این رویه صحیح نبوده و بصلاح مملکت و ملت ایران نمیباشد. از ریاست محترم مجلس شورای ملی و نمایندگان محترم تقاضا میکنم در اسرع وقت با مقامات دولتی وارد مذاکره شده و باین جریان که در شان مجلس شورای ملی بالاخص دوره ۲۱ نمیباشد خاتمه دهند و با تأیید پیشنهاد سناتور محترم جناب آقای دکتر شفق در جلسه دوم دیماه مجلسین بفرگشتن روزنامه های باشند و بایکی از روزنامه های یومیه کشور را برای این منظور در نظر گیرند.

اگر آرزوی آنکه دولت بدون رعایت اصول و قانون اساسی اقداماتی با وجود مجلس شورای ملی نمود و اینجناب هم در همین مکان مقدس تذکره دادم مجلس شورای ملی با کمال قدرت و وظیفه قانونی اش را انجام داده بود امروز مواجه با چنین عکس العملی نمیشدیم.

رئیس - آقای مهندس زاهدی (معاون وزارت راه) پس از عرض تعظیم، وزارت راه کاملاً به توقعات و انتظارات جناب آقای موسوی کبیری نماینده محترم حق میدهد، نه فقط با نشان حق میدهد بلکه تمام انتظاراتی که همه آقایان نمایندگان محترم راجع بر اهسازی در کشور دارند حق میدهد. خود وزارت راه با این کلام هم صداست که باید در کشور ایران همان طرز که در کشورهای اروپا هست باندازه وسعت مملکت طول کیلومتر راه داشته باشیم. کشور ما یک میلیون و شصت

هزار کیلومتر مربع مساحت دارد و آقایان مستحضند که طول کیلومتر راههایی که فعلاً وزارت راه متصدی نگاهداری آن است چقدر است. فقط ۳۴ هزار کیلومتر است یعنی به نسبت تقریبی یک پنجاهم در صورتی که در حال حاضر در آلمان غربی بیشتر از وسعت کشور طول راه دارد. بنده از جناب آقای موسوی کبیری تقاضا دارم نگاهی هم به بودجه وزارت راه بکنند. ببینند و بودجه وزارت راه را ببینند و خودشان قضاوت کنند با نود و یک میلیون تومان که بودجه سال ۴۲ وزارت راه است آیا میتوان بیش از ۳۴ هزار کیلومتر راه را اداره کرد؟ (کبیری - جواب مطلبی را که راجع به اتوبان گفتم چه میفرمائید؟) عرض میکنم همانطوریکه خودشان فرمودند راههای ایلام عبارتست از مهران بشاه آباد غرب از یک طرف بکرمانشاه و قصر شیرین بطول ۲۳۰ کیلومتر و راه مهران دهلران اندیشک بطول ۲۷۵ کیلومتر، این دو راه همیشه مورد توجه وزارت راه بوده است و باینکه در ردیف راههای فرعی است دستوراً کید با اداره راه کرمانشاه و اداره راه خوزستان داده شده است که کمال مراقبت را در نگاهداری این راه بنمایند. در حال حاضر در محور مهران اندیشک در محل تقاطع رود خانه کرخه الزاماً در آنجا باید پلی ساخته شود و وزارت راه مشغول ساختن راه و این پلی هست. این پلی دارای سدها نه است دهانه وسط ۴۵ متر و دو دهانه طرفین بطول سی متر، این پلی فلزی خواهد بود. همه مقدمات انجام ساختمان این پلی مهیاست و مقاطعه کار مشغول کار است و امید میرود که در سال آتی این پلی تحویل شود. البته تا این پلی ساخته نشود نمیتوانیم ایاب و ذهاب دائم و مستمر در راه دهلران و اندیشک داشته باشیم از اندیشک بطرف این پلی در طی بیست کیلومتر راه اساسی ساخته شده و تحویل اداره راه استان خوزستان گردیده است و راجع به پول کنجان چه فرمودند، این پلی یکی از پلهای ۹ گانه فلزی است که وزارت راه در سال جاری در دست ساختمان دارد عرض این پلی ۳۵ متر و یک دهانه ۴۲ متر دارد و کارهای مقدماتی این پلی هم با تمام رسیده، اعتبارش تأمین است و مقاطعه کارش تعیین شده و ابلاغ شروع بکار هم صادر شده است منتهی در خلال این مدت محظوری پیش آمد تجزیه آب رودخانه کنجانچشم نشان داد که این آب دارای

املاحی است مخرب بشون که با طبیعت سیمان معمولی سازگار نیست ولی در حال حاضر رفیع محظور شده است و مقاطعه کار مشغول ساختمان این پلی فلزی خواهد بود وزارت راه تعهد میکند که این پلی را قبل از خاتمه سال آینده تحویل دهد، البته همانطوریکه قبلاً عرض کردم وزارت راه سعی دارد سعی کامل هم دارد که هر چه بتواند بیشتر راه بسازد زیرا همه میدانیم که راه در کشور مانند یک شریان و عروق در بدن است. شاید بعضی از نمایندگان محترم بخاطر داشته باشند در سال معاجه که در تهران در مضیقه غذا بودند در همان سال بعلت نبودن راه مازندران بزنجهارا بدریا می ریختند از این جا اهمیت راه معلوم میشود. منتهی همانطوریکه عرض کردم بودجه وزارت راه در حال حاضر ۹۱ میلیون تومان بیشتر نیست بوی نگاهداری ۳۴ هزار کیلومتر راه با این ۹۱ میلیون تومان باید حقوق و هزینه و فوق العاده ۶۰۰۰ کارمند داده شود و قطعات بدکی برای ماشین آلات نگاهداری راه خریداری شود مخارج تعمیر گاه داده شود و حقوق راننده و ابزارمند و مکانیسین داده بشود وزارت راه هیچ کوتاهی ندارد که راه را بسازد و برای همین امر هم وزارت راه ایجاد شده است در سال ۱۳۰۱ شاید بعضی از آقایان بخاطر داشته باشند وزارت راه در آن موقع جز وزارت فوائد عامه و تجارت بود و برای اولین مرتبه اداره ای بنام اداره طرق و شوارع تأسیس شد و تمام طول راههای کشور در آن موقع از شش هزار کیلومتر تجاوز نمیکرد در صورتیکه در حال حاضر بیش از ۳۴ هزار کیلومتر راه داریم از جناب آقای موسوی کبیری تقاضا میکنم یعنی وزارت راه این تقاضا را دارد که بفرمایند بودجه و خرج ۹۱ میلیون تومان را رسیدگی بفرمایند و خودشان قضاوت بفرمایند که آیا وزارت راه در توقعات و انتظاراتی که برای راههای ایران دارند مسامحه کرده است یا خیر؟ (دکتر الموتی - راههای فرعی را هم نمیسازند) چون نامی از راههای فرعی برده شده بنده لازم میدانم باستحضار آقایان برسانم که موافقتنامه ای بین سازمان برنامه و وزارت کشور و وزارت راه تنظیم شده که در آن موافقتنامه ساختمان راههای فرعی کشور را بعهده استانداران گذارده است در هر استانی یک دفتر فنی از طرف سازمان برنامه تأسیس شده است که با تشریک مساعی اداره راه استان

نسبت ساختمان راههای فرعی اقدام کند مبلغ چهار میلیارد ریال برای مصرف پنجسال آینده و ساختن در حدود ۷ هزار کیلومتر راه فرعی تأمین شده است یک نسخه از این موافقتنامه را تقدیم مقام ریاست مجلس شورای ملی میکنم که در اختیار آقایان نمایندگان مجلس باشد تا هر دفعه وزارت راه مجبور باین جواب نشود و معلوم باشد که این راه فرعی است و از وظیفه وزارت راه خارج است (دکتر الموتی - استانداری که نمی سازد تمام دهات ایران راه ندارد) جناب آقای موسوی کبیری مطمئن باشند که تلگر افا باده راه کرمانشاه و اداره راه خوزستان دستور اکید داده شده است که در نگاهداری این راههای فرعی با وسائلی که در اختیار دارند مراقبت کامل نمایند پل کنجان چم هم در سال آینده ساخته و تعمیر خواهد شد حال اگر توقعات بیشتری دارند همانطوریکه تقاضا شده بفرمایند و بینند ۹۱۵ میلیون تومان وزارت راه چطور میتواند بیش از آنکه در حال حاضر کار میکند بیشتر راه بسازد.

۱۳ - تقدیم چهار فقره لایحه تصویب نامه ای بوسیله آقای معاون وزارت راه

معاون وزارت راه - با اجازه از ریاست محترم مجلس شورای ملی چهار فقره تصویبنامه است مربوط بدوره فترت یکی راجع بساختن شاهراه اتوبان تهران - گرج و چهار فقره راجع بتأسیس شرکت هواپیمائی ملی ایران که یکی راجع بتأسیس خود شرکت است دومی راجع بسهم شرکت یعنی سهام شرکت هواپیمائی ملی ایران است، سومی راجع بواگذاری کلیه سهام شرکت هواپیمائی ملی بدولت است و چهارمی راجع به معافیت مقررات استخدامی و معاملاتی است که شرکت هواپیمائی ملی ایران از آن معاف گردد و این چهار تصویبنامه را تقدیم مقام ریاست مجلس شورای ملی میکنم.

رئیس - کمیونتهای مربوط ارجاع میشود آقای موسوی کبیری فرمایشی دارید بفرمائید ۶ دقیقه شما بیشتر وقت ندارید.

موسوی کبیری - اطاعت میشود، با اینکه پاسخ جناب آقای مهندس زاهدی در مواردی برای بنده قانع کننده نبود معذرتا بنده بوزارت راه پیشنهاد میکنم

روزی است که دیگر تمام مردم مملکت خدمت مقدس و طیفه را با آغوش باز استقبال میکنند با اعلام رادیو خود مشمولین سهولت خود را بمرکز حوزه ما معرفی میکنند با وجود راه همه دارای تحرک هستند.

در پایان با عرض معذرت از اطلاع سخن امیدوارم این پیشنهاد هر چه زودتر مورد مطالعه و تصویب واقع گردیده و در سراسر مملکت بموقع اجرا گذارده شود.

اینجناب هم بهم خود آماده همه گونه همکاری و تشریک مساعی لازم برای توسعه واحداث راههای فرعی استان کرمانشاه میناشم و ادعا میکنم که در این زمینه میتوانم اطلاعات بسیار ارزنده و مفید در اختیار بگذارم بشرط آنکه جامعه عمل پیوشد.

۱۴ - سؤال آقای مهندس صدقیانی راجع باراضی ده نزدیک نقش بیستون و جواب آقای وزیر فرهنگ

رئیس - سؤال آقای صدقیانی از وزارت فرهنگ مطرح است، بفرمائید.

صدقیانی - نمایندگان محترم موضوعی که امروز

میخواهم باستحضارتان برسانم در مورد شکایت کشاورزان و خرده مالکین قریه بیستون می باشد رونوشت آن با کثر آقایان نمایندگان از طرف اهالی محل ارسال شده است این شکایت اگر در نوع خود بی نظیر نباشد کم نظیر هست این دهکده در چهل کیلومتری شهرستان کرمانشاه و در نزدیکی آثار تاریخی نقش بیستون که در سینه این کوه بارمغان مانده و نمونه برجسته ای از شکوه و جلال ایران باستان میباشد. سال گذشته موقعیکه کارخانه قند کرمانشاه شروع بساختن نمود از طرف اداره باستانشناسی تصور اینکه ساختمان کارخانه از جلال و ابهت این سند تاریخی میکاهد از ساختمان آن جلوگیری مینمودند. خوشبختانه در این موقع آقای پروفیسور زرر کامرون استاد ایرانشناس دانشگاه مشیگان که در ایران بودند بمحل دعوت شدند و ایشان اظهار داشتند که ساختمان کارخانه نه تنها از ابهت و جلال این کتیبه ذقیمت نمیکاهد بلکه کارخانه باعث خواهد شد که بجای خانه های کلی ساختمانهای مدرن و تمیزی بنا شود و این عمل بر زیبایی محل و عظمت این نقش نیز خواهد افزود.

پس از رفع مشکل کارخانه از چند ماه پیش بازار انجمن آثار ملی و اداره باستانشناسی بمقامات انتظامی محل دستور داده اند که از هر گونه کارهای عمرانی در قریه بیستون بطول دو کیلومتر و بعرض یک کیلومتر جلوگیری نمایند در صورتیکه هر گاه حریم کارخانه قند را مجرأ سازیم طول و عرض دهکده مزبور شاید از حدود تعیین شده کوچکتر باشد.

باتوجه بفراتر از آنکه معلوم نیست تکلیف اهالی این دهکده چیست.

اکنونکه بنا بر اداره شاهنشاه محبوب و عظیم الشان زنجیر های اسارت و بردگی و بندگی دهقانان بالغای رژیم ارباب رعیتی از میان رفته است و کشاورزان رنج دیده در نتیجه انقلاب سفید آزادی خود را باز یافته اند و بزندانگی امیدوار شده اند آنوقت اداره باستانشناسی بعنوان حریم آثار باستانی آنها را از حق مسلم خود محروم بنماید زیر ادر حال حاضر هیچ یک از کشاورزان حق ندارند حتی خانه خود را آندود نموده و یا دیواری خراب شده است از نو بسازند.

هر گاه از نظر اداره باستانشناسی وجود این دهکده برای نقش بیستون مضر تشخیص داده میشود در آن صورت باید قبلاً فکری بحال دهقانان محل بشود و در جای دیگر محل سکونت آنها فراهم گردد بعداً آنها را از ادامه زندگی و آبادانی خانه های خود محروم نمود. و تازویکه محل جدید آنها فراهم نشده است اقلاً باید با آنها اجازه داد که بتوانند از خراب شدن خانه های خود جلوگیری بنمایند از طرف دیگر در سایر ممالک دنیا نیز آثار باستانی با ارزش وجود دارد که برای مثال میتوان لکرویل یونان و کلی زئوم رم و آرتک دوتوریوم فرانسه را نام برد در ممالک مزبور مردم بزندانگی عادی خود ادامه میدهند و آثار باستانی نیز در محل خود محفوظ مانده است و بهتر است که اداره باستانشناسی با توجه برویه این ممالک کاری ننماید که بی جهت باعث ناراحتی کشاورزان گردد.

از طرف دیگر از روز اول تا کنون نگهبانان حقیقی این اثر گرانبهای تاریخی اهالی محل بوده اند زیرا تا آنجائیکه اینجناب اطلاع دارم برای نگهداری و حفظ این آثار از طرف اداره باستانشناسی و وزارت فرهنگ کسی در محل نمی باشد.

حال چگونه شده است که وجود این افراد و دهکده باعث خرابی این آثار میشود برای من قابل درک نمی باشد.

چنانچه اداره باستانشناسی مایل است که در اراضی دهکده و با عرصه خانه های دهقانان از نظر مطالعه بکاوشهای علمی بپردازد و یا در محل دهکده پارک یا متلی جهت اقامت جهانگردان و مستشرقین تهیه نماید میتواند مطابق قانون دهکده را خریداری نماید ولی قبل از خرید و تهیه مسکن بکشاورزان بهیچوجه صحیح نمی باشد که از آنها سلب آزادی شود زیرا در حال حاضر نه تنها از ساختمان جدید جلوگیری بعمل می آید بلکه از تعمیر و جلوگیری از خرابی خانه های موجود نیز ممانعت مینمایند. در صورتی که طبق قوانین موجود در مورد حفظ آثار ملی که در تاریخ ۱۲ آبانماه ۱۳۱۹ بتصویب مجلس رسیده است و در سال ۱۳۲۳ نیز چند تبصره بآن اضافه شده است فقط عملیات نامبرده در زیر ممنوع نموده است:

ماده ششم - عملیات مفصله ذیل ممنوع و موقوف آن بموجب حکم محکمه قضائی به اجراء پنججاه تومان الی هزار تومان جزای نقدی محکوم خواهند شد. وبعلاوه معادل خسارتی که بواسطه عمل خود بر آثار ملی وارد ساختند میتوان از ایشان اخذ نمود:

الف - منهدم کردن یا خرابی وارد آوردن با آثار ملی و مستور ساختن روی آنها باندود و یارنگ و رسم کردن نقوش و خطوط بر آنها.

ب - اقدام بعملیاتی در مجاورت آثار ملی که منجر به تزلزل بنیان یا تغییر صورت آنها شود.

بطوریکه ملاحظه میفرمائید وجود دهکده در محل و با تعمیر خانه های کشاورزی باین نوع آبادانی دیگر با هیچ يك از مواد قوانین موجود مطابقت ندارد تا باستناد آن وزارت فرهنگ دستور بدهد که از عملیات کشاورزان جلوگیری بنمایند.

حفظ کلیه آثار ملی و باستانی و بخصوص این کتیبه مهم که افتخار ایران باستان میباشد و یکی از اسناد مهم استقلال ایران کهن بشمار میرود و وظیفه هر فرد ایرانی است در عظمت نقش بیستون همین بس که در تشریف فرمائی اخیر اعلیحضرت همایونی و علیاحضرت شهبانوی ایران از آن دیدن فرمودند. با ملاحظه مراتب فوق از جناب آقای وزیر فرهنگ خواهشمند است هر چه زودتر دستور فرمایند تا مقامات

انتظامی محل بی جهت برای دهقانان آزاد مزاحمت فراهم نمایند و اینجناب امیدوارم که وزارت فرهنگ و انجمن آثار ملی و اداره باستانشناسی با توجه بمراحم عالی شاهنشاه نسبت بکلیه افراد و بخصوص دهقانان آزاد اقدام فوری مبذول خواهند فرمود تا کشاورزان بتوانند آتطوریکه شخص اول مملکت اراده فرموده اند با آزادی بزندانگی خود ادامه داده و آنچه را که قانوناً حق مسلم آنها محسوب میگردد از آن برخوردار شوند.

در تشریف فرمائی اخیر اعلیحضرت همایون شاهنشاه که آقای وزیر فرهنگ نیز افتخار التزام رکاب همایونی را داشتند در محل موقعیت کتیبه داریوش و فریه بیستون را از نزدیک مشاهده فرمودند که وجود دهکده و آبادانی آن هیچ ضرری به کتیبه نامبرده ندارد و چنانچه علل دیگری وجود دارد خواهشمند است بیان فرمائید تا طبق مقررات و قوانین موجود نسبت بر رفع آن مشکلات اقدام قانونی بعمل آید.

رئیس - آقای وزیر فرهنگ بفرمائید.

وزیر فرهنگ (دکتر خانلری) - گمان میکنم که محتاج این نباشم که در اینجا در حضور نمایندگان محترم درباره اهمیت آثار قدیمی و آثار باستانی مخصوصاً برای مملکت ما، مملکتی که چنین سابقه درخشان و کهن داشته است مطالب مفصلی عرض کنم زیرا که یقین دارم همه نمایندگان محترم باین مطلب توجه دقیق دارند از جمله آثار متعددی که از دوران بسیار قدیم برای ما باقی مانده است آثاری است که در بیستون است، کتیبه بیستون قدیمی ترین سند تاریخی از زبان اقوام هند و اروپائی است و باین جهت نه تنها برای ما که صاحب این سند هستیم بلکه برای تمام دنیا دنیای متمدنی که قسمت عمده اش از این نژاد هستند و زبانشان بازمانده این زبان است اهمیت شایان دارد پس هر گونه قصوری که در حفظ اینگونه آثار مهم میکنیم نه تنها از جنبه وظیفه ملی که داریم باید مورد سرزنش قرار بگیریم بلکه حتی مورد سرزنش دنیا قرار خواهیم گرفت زیرا که همه ملل و دولتهای متمدن درجه اول دنیا امروز در این سند سهیمند، در باره بیستون البته باید عرض کنم تا آنجائیکه باید و شاید تا کنون در حفظ آثار پر افتخار گذشتگان اقدام نکرده ایم اما قصور سابق دلیل بر این نیست که حالاً هم این قصور را ادامه بدهیم

در اطراف بیستون در زیر آن کتیبه عظیم يك آبادی کوچکی سابقاً وجود داشت و قهوه خانه و خانه ای که چندین روستائی در آن بودند اخیراً در آنجا کارخانه ای ساخته شده وزارت فرهنگ بحکم وظیفه ای که بعهده داشت مدتی در این باب مطالعه کرد و رسیدگی کرد تا ببیند که ساختن این کارخانه لطمه ای به این آثار تاریخی میزند یا نه عرض کنم که تنها موضوع ساختمان يك کارخانه در يك محلی نیست بلکه وقتی يك کارخانه ای در يك جائی ایجاد شد طبعاً آبادیهای دیگری هم بوجود می آید و مستحقات دیگر و لوائیکه خود آن کارخانه یا بنایش خرابی نداشته باشد از دحام مردم و جمعیت در آن محلی که آثار باستانی وجود دارد ممکن است لطمه بآثار قدیمی

۱۵ - ختم جلسه بعنوان تنفس

رئیس - آقای دکتر خانلری متأسفانه اکثریت در مجلس نیست فعلاً با اجازه آقایان چند دقیقه تنفس اعلام میکنیم.

(مقارن ساعت ۱۲ جلسه بعنوان تنفس تعطیل گردید و دیگر تشکیل نگردید)

رئیس مجلس شورای ملی - مهتدس عبدالله ریاضی